

S. f. Domssøndagen 2022- Sigmund Hjorthaug

Tekster: Salme 73, Jes 35:1-10, 2 Petr. 3:1-13, Matt. 25: 1-13; II Joh 5:22-29

I Danmark har vi en helt annen tekst enn ELBK denne søndag. Vi feirer 22. søndag etter trinitatis og teksten er Matteus 18,1-14. Begynnelsen av denne tekst lyder slik: *På den tid kom disiplene hen til Jesus og spurte: "Hvem er den største i Himmeriget?" Han kaldte et lille barn hen til sig, stillede det midt iblandt dem og sagde: "Sandelig siger jeg jer: Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget. Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget; og den, der tager imod sådan et barn i mit navn, tager imod mig.*

At blive som børn

Jesu disipler hadde diskutert seg i mellom om hvem som var den største av dem. De mente at Jesus ville komme til å opprette et jordisk rike, som skulle frigjøre dem fra romernes herredømme. Og nå var de opptatt av hvilke posisjoner de skulle få i dette rike. Vi husker fortellingen om den mor som kom til Jesus på vegne av sine to sønner for å be om at de fikk viktige stillinger når han opprettet sitt rike. Det var mor til Sebedeus sønnerne som sa til Jesus: *Si at disse mine to sønner skal sitte, den ene ved din høire og den andre ved din venstre side i ditt rike!*

Hun var ærgjerrig på sine sønners vegne. Ja, det er vel alle foreldre, de vil at deres barn skal komme godt frem i livet. I denne verden er det jo sånn at noen har mer makt enn andre, noen er sjefer, noen er arbeidere, noen regjerer og andre blir regjert, politikere vil gjerne ha makt, for å gjennomføre den politikk de synes er best. Sånn fungerer det i denne verden. Men i Guds rike, som ikke er et jordisk, verdslig rike, er det helt annerledes. Jesus sa: *Mitt rike er ikke av denne verden.* I Lukas 22 står der: *De kom også i strid om, hvem af dem der skulle regnes for den største. Da sagde han til dem: »Folkenes konger hersker over dem, og de, som udøver magt over dem, lader sig kalde velgørere. Sådan skal I ikke være; men den ældste blandt jer skal være som den yngste, og lederen som den, der tjener. For hvem er størst: den, der sidder til bords, eller den, der tjener? Er det ikke den, der sidder til bords? Men jeg er iblandt jer som den, der tjener.*

I Guds rike er det helt annerledes enn i denne verden. Når disiplene er opptatt av hvem av dem som er den største, den mest betydningsfulle, så tar Jesus et lite barn, setter det midt i blant dem, og sier: *"Sandelig siger jeg jer: Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.* Det er slet ikke de store og sterke, de som kan noe selv, som kommer inn i Guds rike. Det er de hjelpeløse, små svake, som ingenting kan, som ser at de er hjelpeløse og fortapte. For Jesus kom for å frelse det som var forapt.

Hvordan blir det så når man er kommet inn i Guds rike, hvordan fortsetter det så? Skal man så bli stor og sterk, betydningsfull? Nei, man fortsetter å være som et lite barn. Jesus sier: *Den, der ydmyger sig og bliver som dette barn, er den største i Himmeriget.* Når det sies *Den, der ydmyger sig*, så tenker vi straks at jeg må bli sånn at jeg føler meg ydmyk, jeg må ha en riktig god og from følelse av å være ydmyk. For det står jo også, *Gud står den stolte imot, men den ydmyge gir han nåde.* Altså må jeg prøve å være så ydmyk at Gud gir meg nåde. Dermed anfektes vi, fordi vi ikke synes vi er så ydmyke som vi burde være. Men det kan jeg si med det samme: En sånn ydmykhet som vi tenker vi skal ha, som skal være en følelse av å være from og ydmyk, den får du aldri! Hva slags ydmykhet er der så tale om? Den ydmykelse som Gud gir deg når han viser deg dine synder, når han viser deg at du er forapt i deg selv. *Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.* Hvem er hjelpeløst som et lille barn, det er helt avhengig av at noen tar seg av det, gir det mat og klær og passer på det. Når et menneske skal bli født på ny, og bli et Guds barn, så er det helt avhengig av at Gud gjør det hele. Det er helt og holdent Guds gjerning, vi hjelper ikke til.

Barnedåpen er en tydelig illustrasjon på at vi ikke hjelper til ved vår omvendelse eller gjenfødelse, ja selve ordet gjenfødelse sier oss at dette ikke er noe vi kan gjøre selv. Hvem kan føde seg selv på nytt? Hva gjør et lille barn for at det skal bli døpt? Ingenting. Det blir båret frem til døpefonten, det blir døpt ved at man øser vann over dets hode, og blir døpt i Faderens, Sønnens og Den hellige Ånds navn. Det bidrar ikke med noe selv. Det blir døpt inn i Kristus, det blir et Guds barn, uten at det selv bidrar og heller ikke kan bidra for å bli omvendt, gjenfødt, Guds barn. Sånn er det også å bli omvendt som voksen. Vår omvendelse er fullstendig Guds verk. Vi bidrar ikke og kan heller ikke bidra til vår omvendelse. Gud gjør det hele. Han gjør det ved sitt Ord. Guds Ord har denne kraft i seg, når det blir forkynt at det skaper troen i oss, troen på at vi får være Guds barn av nåde for Jesu skyld. Vi kan ikke tro av oss selv. Luther sier si sin forklaring til den 3. trosartikkel:

Jeg tror at jeg ikke av egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, eller komme til ham, men den Hellige Ånd har kalt meg ved evangeliet, opplyst meg ved sine gaver, helliggjort og bevart meg i den rette tro. Vi kan ikke tro av oss selv, troen er en gave som Gud gir oss ved sitt Ord og sin Hellige Ånd. Paulus sier i Romerbrevet 10, 17: Så kommer da troen av det budskap en hører, og budskapet kommer av Kristi ord.

Jesus sier at vi skal bli som små, hjelpeløse barn for å komme inn i Guds rike. Fordi vi ikke kan bidra noe til vår frelse. Men når vi er kommet inn i Guds rike, vi er født på ny i den hellig dåp, og vi vokser til skal vi da ikke bli store, selvstendige mennesker, som kan klare seg selv? Det er jo noe vi ønsker for våre egne barn, at de skal bli selvstendige mennesker, at de skal klare seg selv og ikke være avhengig av oss foreldre, som den gang da de var barn. Foreldre vil gjerne at deres barn skal vokse til, bli selvstendige og uavhengige. Er det også sånn i Guds rike? Nei, der er det helt motsatt.

Gud vil at vi, når vi vokser til, fortsatt skal være barn, være helt avhengig av ham.

Han vil at vi fortsatt skal være som små hjelpeløse barn.

Har du lagt merke til hvor ofte David taler i sine salmer om å være lille og hjelpeløs. Vi sang nettopp: *Lyt til min klage og hør på mit råb! Jeg er lille og hjelpeløs.* Dette er fra en av hans salmer (Sl 142)

En annen salme av David står det: *Den hjelpeløse ropte, og Herren hørte ham, han frelste ham af alle hans trengsler* (Sl 34,7). Tenk deg den store kong David som regjerte over hele Israel, det var en storhetstid for Israel, Israel var på sitt høyeste under Davids kongedømme. Likevel taler han stadig om at være lille og hjelpeløse. David var mannen etter Guds hjerte. Det var han ikke fordi han var så god og dyktig, og regjerte så godt, og vant så mange kriger. Nei, han var mannen etter Guds hjerte fordi han var lille og hjelpeløs – helt avhengig av Gud. Det var ikke David som vant over Goliat. Det var Gud, det sier David selv. Han sier til Saul, før han går imot Goliat med sin lille slynge. *Herren som reddet meg fra løver og bjørner, han skal også redde meg fra denne filister.* Det var heller ikke David som vant de mange kriger, det va Gud. Det var Gud som gav ham hans fiender i hans hånd.

David var lille og hjelpeløs. Men han seiret i Guds kraft.

Paulus sier: *Når jeg er magtesløs, så er jeg sterk.* (2. Kor 12) Gud vil at vi skal være som små.

hjelpeløse barn, som er helt avhengig av ham. Vi vil gjerne være store og sterke, så vi kan utrette noe for Gud. Men Gud tenker annerledes. Han arbeider på en annen måte. Han tenker på en helt annen måte. Når vi skal utrette noe for ham, gjør han oss ikke sterke og gir oss en masse kraft, sånn at vi tenker: Ja, nå kan jeg virkelig gjøre noe for Gud! Mange kristne har bedt denne bønn: Gud gi meg kraft og styrke så jeg kan....Men istedet for å gi oss kraft, så tar Gud fra oss all kraft.

Han kan ikke bruke oss når vi føler oss sterke, uavhengige, selvstendige. Nei, han kun bruke os når han får gjøre oss svake og hjelpeløse, sånn at vi blir fullstendig avhengig av ham, så han får gjøre det hele. Han virker med sin kraft gjennom oss, som er svake og hjelpeløse. *Når jeg er magtesløs, så er jeg sterk,* sier Paulus. Paulus forteller i 2.Kor 12, om at Gud hadde gitt ham en torn i kjødet, for at han ikke skulle rose seg av de høye åpenbaringer. Vi vet ikke hva denne torn i kjødet var, men at den gjorde ham maktesløs, var sikkert. Mon ikke Paulus tenkte, hvis jeg ikke hadde hatt denne tornen i kjødet, så ville jeg, for det første, hatt det så mye bedre, og for det andre, så kunne jeg gjort så mye mere for Gud! Hatt mere overskudd til virkelig å gjøre noe! Nei, sier Gud, du skal ha denne tornen i kjødet, for da blir du helt avhengig av meg, *for min magt udøves i magtesløshed.*

Gud sier: Det er først når du er svak at jeg kan komme til med min kraft.

Dette er en forunderlig regel i Guds rike og i Guds arbeide med oss, og det er noe som vi er seine til å lære og forstå, for vi tenker Gud må da ha mye mere nytte av meg hvis jeg var frisk og sterk, og hadde mange krefter! Men Gud arbeider på en annen måte. Han gjør oss svake og hjelpeløse, forat han skal komme til med sin kraft. Luther forsto også denne måte som Gud arbeider på. Derfor sier han:

«Når vår kraft går inn (dvs når vi føler oss sterke), da går Guds kraft ut. Men når vår kraft går ut (dvs vi blir helt kraftløse, hjelpeløse) da går Guds kraft inn».

Så er det altså denne regel i Guds rike, at for å komme inn i hans rike, må vi bli som barn, små hjelpeløse, som ingenting kan, for Gud vil gjøre det hele.

Og for å fortsatt være i Guds rike, skal vi også være som små barn, som ingenting kan, så han kan gjøre det hele. Dermed blir det sant det som Esajas sier: *Alt vi har gjort, har du utført for oss* (Es 26,12) Da blir det ikke mye ros tilbake til oss, Gud får all ære!

Gud sier til Paulus etter at han tre ganger har bedt om å bli fri sin torn i kjødet-

»*Min nåde er dig nok, for min magt udøves i magtesløshed.*«

Og Paulus sier: *Jeg vil altså helst være stolt af min magtesløshed, for at Kristi magt kan være over mig. Derfor er jeg godt tilfreds under magtesløshed, under mishandlinger, under trengsler, under forfølgelser og vanskeligheder for Kristi skyld. For når jeg er magtesløs, så er jeg sterk.*

Amen